

2016/2224(INI)

13.7.2017

AVIZ

al Comisiei pentru ocuparea forței de muncă și afaceri sociale

destinat Comisiei pentru afaceri juridice

referitor la măsurile legitime de protejare a avertizorilor care acționează în
interesul public atunci când divulgă informații confidențiale ale întreprinderilor
și ale organismelor publice
(2016/2224(INI))

Raportor pentru aviz: David Casa

PA_NonLeg

SUGESTII

Comisia pentru ocuparea forței de muncă și afaceri sociale recomandă Comisiei pentru afaceri juridice, competentă în fond, includerea următoarelor sugestii în propunerea de rezoluție ce urmează a fi adoptată:

- A. întrucât rolul avertizorilor, atât din sectorul public, cât și din cel privat, este de a contribui la sesizarea, descurajarea și prevenirea faptelor reprobabile, cum ar fi gestionarea defectuoasă, fraudă și corupția, participând astfel la promovarea drepturilor omului, a statului de drept, a libertății de exprimare, a transparenței și a responsabilității democratice, precum și a drepturilor lucrătorilor; întrucât, adesea, avertizorii sunt angajați care trebuie să respecte un raport de muncă și depind de salariul lor, ca mijloc de subzistență;
- B. întrucât importanța protejării avertizorilor a fost recunoscută în toate instrumentele internaționale majore privind corupția și întrucât au fost stabilite standarde pentru avertizori în Convenția Organizației Națiunilor Unite împotriva corupției (UNCAC), în Recomandarea Consiliului Europei CM/Rec(2014)7 și în Recomandarea OCDE din 2009 privind combaterea mitei;
- C. întrucât recente scurgeri de informații masive care au scos la iveală fapte de corupție, cum ar fi scandalul „Panama Papers” și scandalul „Swiss Leaks”, precum și dezvăluirea unor cazuri de eludare și de încălcare a normelor de drept al muncii care au condus, în unele situații, la precarizarea locurilor de muncă, confirmă importanța rolului pe care îl joacă avertizorii în apărarea interesului public; întrucât, în prezent, în Europa, avertizorii sunt insuficient recunoscuți și protejați;
- D. întrucât au fost adeseori exprimate preocupări profunde cu privire la faptul că avertizorii care acționează în interesul public pot fi supuși ostilității, hărțuirii, intimidării și excluderii la locul de muncă, dificultății de a-și găsi un nou loc de muncă, pierderii mijloacelor de subzistență și, de asemenea, de multe ori, rudele și colegii lor pot fi amenințați; întrucât teama de represalii poate avea un efect de descurajare asupra avertizorilor, punând astfel în pericol interesul public;
- E. întrucât la locul de muncă trebuie cultivat un mediu profesional în care angajații să aibă încredere să își exprime preocupările cu privire la posibilele fapte reprobabile, cum ar fi deficiențele, abaterile, gestionarea defectuoasă, fraudă sau acțiunile ilegale; întrucât este extrem de important să se încurajeze o cultură care să le permită angajaților să simtă că pot aduce în discuție anumite aspecte fără a se teme de represalii care ar putea să le afecteze situația profesională în prezent și în viitor;
- F. întrucât obiectivul avertizării ar trebui să fie raportarea actelor care periclitizează interesul public sau reprezintă o încălcare a legii sau orice altă faptă reprobabilă sau abatere;
- G. întrucât unele state membre au deja legi care protejează avertizorii, dar altele nu, ceea ce duce la o protecție limitată sau inegală a avertizorilor în cadrul UE; întrucât acest lucru este deosebit de important atunci când există implicații de natură transfrontalieră sau la nivelul întregii Uniuni; întrucât această situație creează insecuritate juridică;
- H. întrucât, dat fiind că existența unui cadru juridic național de protecție a avertizorilor nu

garantează întotdeauna eficacitatea și punerea în aplicare adecvată a protecției avertizorilor, este esențial ca statele membre să asigure conformitatea cu legislația națională existentă pentru a proteja avertizorii;

- I. întrucât corupția este o problemă gravă cu care se confruntă în prezent Uniunea Europeană, deoarece poate avea ca rezultat incapacitatea guvernelor de a proteja populația, lucrătorii, statul de drept și economia, deteriorarea instituțiilor și serviciilor publice, a creșterii economice și a competitivității în diverse domenii, precum și pierderea încrederii în transparența și responsabilitatea democratică ale instituțiilor publice și private și industriilor; întrucât costul estimat al corupției pentru economia UE se ridică la 120 miliarde EUR anual, ceea ce reprezintă 1 % din PIB-ul UE;
- J. întrucât colectarea informațiilor economice poate avea un caracter transfrontalier, iar avertizorii joacă un rol major în identificarea actelor ilegale comise din străinătate împotriva intereselor economice naționale;
- K. întrucât avertizorii au, de asemenea, o importanță crucială în identificarea într-un stadiu precoce a erorilor, provocărilor sau problemelor din cadrul unei organizații; întrucât, dacă această practică este respectată, se poate instaura o cultură organizațională bazată pe învățarea din greșeli; întrucât această practică a dus, în unele organizații și state membre, la sprijinirea semnării erorilor și, prin urmare, la producerea unei schimbări la nivel organizațional,
 1. solicită să se ia măsuri pentru a schimba percepția publicului asupra avertizorilor, în special cea a politicienilor, a angajatorilor și a mass-mediei, evidențiind rolul lor pozitiv ca mecanism de alertă timpurie pentru a preveni abuzurile și corupția și ca mecanism de responsabilizare pentru a permite controlul public asupra guvernelor și companiilor;
 2. salută recomandarea Consiliului Europei privind domeniul de aplicare al unui cadru european pentru protejarea avertizorilor, care ar trebui să vizeze toate persoanele care lucrează fie în sectorul public, fie în cel privat, indiferent de natura raportului lor de muncă și indiferent dacă sunt remunerate sau nu;
 3. invită Comisia ca, după evaluarea temeiului juridic și după consultarea partenerilor sociali și în conformitate cu principiul subsidiarității, să redacteze o propunere legislativă sau juridică privind avertizorii; solicită luarea unor măsuri eficiente de protecție împotriva tratamentelor inechitabile la locul de muncă, a represaliilor și a angajării responsabilității penale și civile a avertizorilor care identifică și semnalează cu bună-credință fapte reprobabile în interesul public; subliniază importanța garantării anonimatului avertizorilor și confidențialitatea procesului;
 4. atrage atenția asupra riscului ca lucrătorii avertizori ce au acționat în interesul public să fie împiedicați să avanseze în carieră, să își piardă locul de muncă sau să sufere represalii din partea colegilor și a superiorilor, precum și asupra efectului disuasiv, de amenințare și psihologic dăunător pe termen lung pe care aceste acțiuni le pot avea asupra celor care descoperă fapte reprobabile; subliniază că avertizorii se expun unor riscuri personale și profesionale ridicate atunci când divulgă informații și, de obicei, plătesc un preț personal și profesional pentru acest lucru; evidențiază, prin urmare, că definiția „avertizorului” ar trebui să se aplice la cât mai multe tipuri de lucrători cu puțință, inclusiv foștilor și actualilor lucrători, precum și stagiarilor, ucenicilor și altor categorii;

5. reamintește că este important să se conceapă instrumente care să sancționeze și să interzică orice formă de represalii, cum ar fi hărțuirea sau alte tratamente discriminatorii sau punitive, inclusiv acțiunile întreprinse împotriva colegilor sau a membrilor de familie ca urmare a divulgării de informații;
6. subliniază că, în cazul în care viața sau siguranța avertizorilor și a membrilor familiilor lor sunt în pericol, acestora trebuie să li se garanteze protecția eficace și corespunzătoare și trebuie să se întreprindă demersurile necesare în instanțe ori de câte ori este necesar;
7. subliniază că avertizorii reprezintă o sursă importantă de informații pentru jurnaliștii de investigație și invită statele membre să asigure că drepturile jurnaliștilor și identitatea avertizorilor care acționează cu bună-credință sunt protejate de lege și în mod eficace atunci când acuzațiile se dovedesc a fi adevărate; subliniază că și jurnaliștii ar trebui să fie protejați în cazul în care constituie ei înșiși sursa de informații și că, în ambele situații, autoritățile ar trebui să se abțină să recurgă la supraveghere;
8. consideră că sarcina probei îi revine angajatorului, care trebuie să demonstreze clar că orice eventuale măsuri luate împotriva angajatului nu au în niciun caz legătură cu informațiile divulgate de avertizor;
9. îndeamnă angajatorii, reprezentanții lucrătorilor și autoritățile să instaureze canale eficace de raportare și divulgare a faptelor reprobabile, să acționeze rapid cu privire la informațiile care le-au fost comunicate, după o verificare riguroasă, și să informeze de urgență toate părțile interesate, agențiile și instituțiile necesare cu privire la orice ilegalitate sau faptă reprobabilă;
10. reamintește că este nevoie să li se asigure protecția și securitatea juridică necesare în întreaga Uniune celor care raportează cu privire la fapte reprobabile verificate, atât în sectorul public, cât și în cel privat;
11. reamintește că orice viitor cadru normativ ar trebui să țină cont de normele, drepturile și obligațiile care reglementează și au un impact asupra ocupării forței de muncă; subliniază, de asemenea, că acest cadru trebuie elaborat în consultare cu partenerii sociali și în conformitate cu contractele colective de muncă;
12. reamintește că, dacă se dovedește, în urma unei verificări detaliate, că acuzațiile sunt în mod intenționat false și au fost făcute cu rea-credință, cei responsabili ar trebui trași la răspundere;
13. îndeamnă autoritățile competente să prevadă obligația de mijloace în legătură cu organizarea primirii și gestionării alertelor, atât la nivelul angajatorilor, cât și al autorităților respective.

**INFORMAȚII PRIVIND ADOPTAREA
ÎN COMISIA SESIZATĂ PENTRU AVIZ**

Data adoptării	12.7.2017
Rezultatul votului final	+: 50 -: 0 0: 2
Membri titulari prezenți la votul final	Guillaume Balas, Tiziana Beghin, Brando Benifei, Enrique Calvet Chambon, David Casa, Ole Christensen, Martina Dlabajová, Lampros Fountoulis, Elena Gentile, Arne Gericke, Marian Harkin, Czesław Hoc, Danuta Jazłowiecka, Agnes Jongerius, Rina Ronja Kari, Jan Keller, Ádám Kósa, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Jean Lambert, Jérôme Lavrilleux, Patrick Le Hyaric, Jeroen Lenaers, Verónica Lope Fontagné, Javi López, Thomas Mann, Dominique Martin, Anthea McIntyre, Joëlle Mélin, Elisabeth Morin-Chartier, Marek Plura, Terry Reintke, Robert Rochefort, Claude Rolin, Sven Schulze, Siôn Simon, Romana Tomc, Yana Toom, Marita Ulvskog, Renate Weber, Tatjana Ždanoka, Jana Žitňanská
Membri supleanți prezenți la votul final	Maria Arena, Lynn Boylan, Tania González Peñas, Marju Lauristin, Paloma López Bermejo, Anne Sander, Joachim Schuster, Csaba Sógor, Helga Stevens, Flavio Zanonato
Membri supleanți [articolul 200 alineatul (2)] prezenți la votul final	Andrejs Mamikins

**VOTUL FINAL PRIN APEL NOMINAL
ÎN COMISIA SESIZATĂ PENTRU AVIZ**

50	+
ALDE	Enrique Calvet Chambon, Martina Dlabajová, Marian Harkin, Robert Rochefort, Yana Toom, Renate Weber
ECR	Arne Gericke, Czesław Hoc, Anthea McIntyre, Helga Stevens, Jana Žitňanská
EFDD	Tiziana Beghin
GUE/NGL	Lynn Boylan, Tania González Peñas, Rina Ronja Kari, Patrick Le Hyaric, Paloma López Bermejo
NI	Lampros Fountoulis
PPE	David Casa, Danuta Jazłowiecka, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Adam Kósa, Jérôme Lavrilleux, Jeroen Lenaers, Verónica Lope Fontagné, Thomas Mann, Elisabeth Morin-Chartier, Marek Plura, Claude Rolin, Anne Sander, Sven Schulze, Csaba Sógor, Romana Tomc
S&D	Maria Arena, Guillaume Balas, Brando Benifei, Ole Christensen, Elena Gentile, Agnes Jongerius, Jan Keller, Marju Lauristin, Javi López, Andrejs Mamikins, Joachim Schuster, Siôn Simon, Marita Ulvskog, Flavio Zanonato
VERTS/ALE	Jean Lambert, Terry Reintke, Tatjana Ždanoka

0	-

2	0
ENF	Dominique Martin, Joëlle Mélin

Legenda simbolurilor utilizate:

- + : pentru
- : împotriva
- 0 : abțineri